
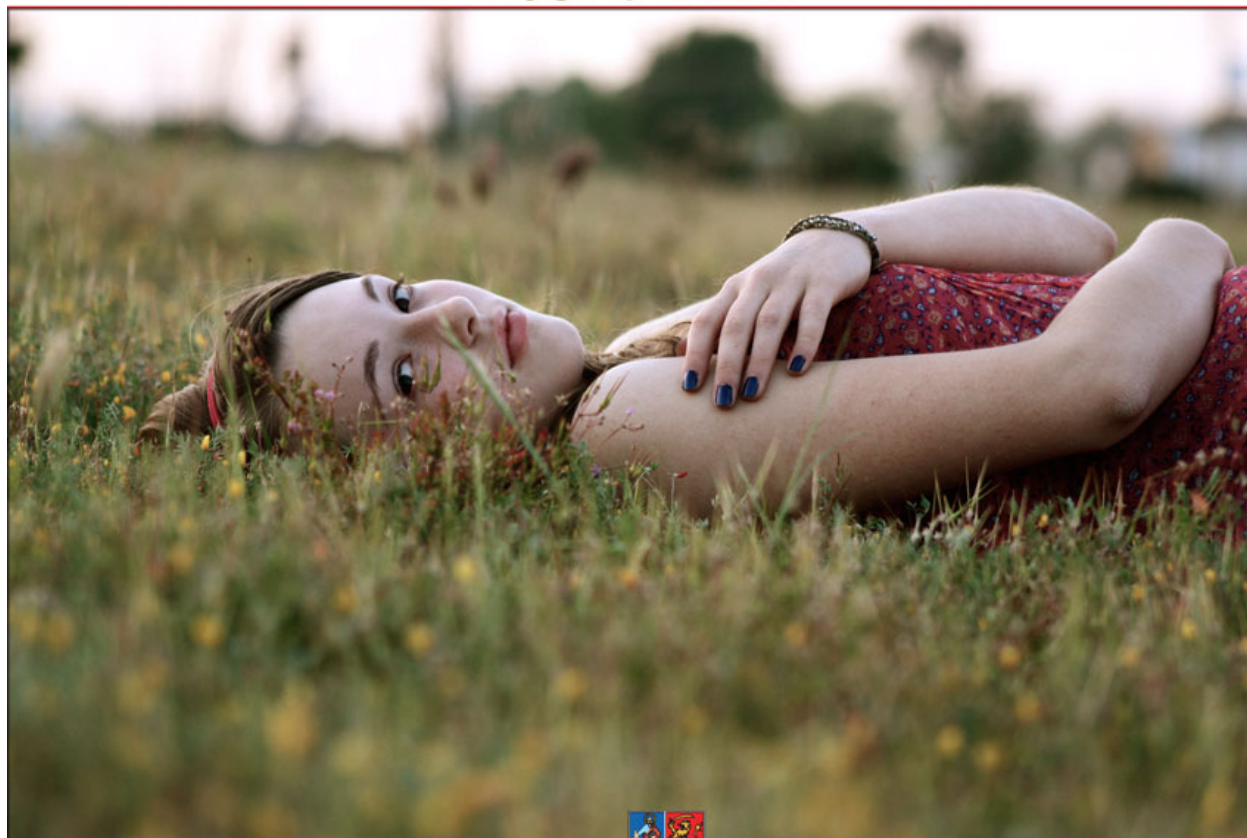
UNIVERZITET EDUCONS
FAKULTET ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

PRVI NAUČNI SKUP

“ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE”

Knjiga apstrakata

EDUCONS
UNIVERZITET

Sremska Kamenica
26. maj 2011.

---

*UNIVERZITET EDUCONS
FAKULTET ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE*

*ZBORNIK APSTRAKATA PRVOG NAUČNOG SKUPA
„ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE“*

Pod pokroviteljstvom Pokrajinskog sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj

*Sremska Kamenica
26. maj 2011.*

Naučni skup
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
Sremska Kamenica
26.05.2011.

Izdavač

Univerzitet Educons
Fakultet zaštite životne sredine
Vojvode Putnika bb, Sremska Kamenica
Tel: 021/4893-610, 4893611

Urednik

Vesela Radović

Tehnički urednici

Gordana Danilović

Sonja Ivković

Jasna Stepanov

Štampa

Digital Copy Centar Index, Novi Sad

Dizajn

Miloš Jovanović

Tiraž

50 primeraka

ISBN 978-86-87785-29-8

Naučni odbor:

Akademik prof. dr Rudolf Kastori - predsednik naučnog odbora

dr Sonja Veljović Jovanović, IMSI, Beograd

prof. dr Sanja Lazić, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet Novi Sad

prof. dr Ljiljana Nešić Poljoprivredni fakultet, Univerzitet Novi Sad

prof. dr Ivana Maksimović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet Novi Sad

prof. dr Mira Pucarević, Fakultet zaštite životne sredine, Univerzitet Educons

dr Anita Petrović Gegić, Visoka tehnička škola strukovnih studija u Novom Sadu

prof. dr Ljubinko Jovanović, Fakultet ekološke poljoprivrede, Univerzitet Educons

Organizacioni odbor:

dr Mira Pucarević, redovni profesor;

dr Dejana Panković, redovni profesor;

dr Larisa Jovanović, redovni profesor;

dr Prvoslav Marjanović, redovni profesor;

dr Anđelka Mihajlov, redovni profesor;

dr Rastko Vasilić, docent;

dr Vesela Radović, docent;

dr Ljiljana Budakov, docent;

dr Svetlana Radosavljević, docent;

dr Nataša Žugić-Drakulić, docent;

dr Milica Kašanin-Grubin, docent;

mr Siniša Domazet, asistent;

mr Snežana Štrbac, asistent;

mr Marjana Gavrilović, asistent;

mr Dunja Savić, asistent;

mr Nataša Ćurčić, asistent;

mr Hristina Stevanović-Čarapina, asistent;

Ljiljana Ćurčić MSc, asistent;

Jasna Stepanov MSc, asistent;

Sonja Ivković MSc, saradnik u nastavi;

Gordana Danilović MSc, saradnik u nastavi

[P13]

ULOGA INTENZIVNOG UZGOJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA U KONTAMINACIJI ŽIVOTNE SREDINE

Vidić Branka, Grgić Živoslav, Savić Sara, Prica Nadežda

Naučni institut za veterinarstvo, Novi Sad, *branka@niv.ns.ac.rs

Intenzivna stočarska proizvodnja zasnovana je na farmskom uzgoju životinja koji predstavlja glavni izvor sirovina za proizvodnju mesa i proizvoda od mesa. Farmski uzgoj stoke može predstavljati opasnost za kontaminaciju vazduha, vode i tla. Uzgoj životinja i proizvodnja hrane životinjskog porekla zahteva značajno angažovanje veterinarske struke u okviru epizootiološko-epidemiološko i veterinarsko-sanitarnog nadzora. Održavanje zdravog stočnog fonda zahteva dobru praksu prilikom uzgoja, odgovarajuće hranivo, bezbednu vodu, adekvatnu kontrolu štetočina i divljih životinja.

Na farmama sa intenzivnim uslovima uzgoja na malom prostoru nalazi se veliki broj životinja, što predstavlja idealne okolnosti za pojavu i širenje uzročnika zaraznih bolesti (prioni, virusi, rikecije, hlamidije, bakterije, paraziti i gljivice), koji se mogu preneti i na ljude i divlje životinje. Povećana količina osoke, koja je neizbežna na farmama, a naročito njeno uklanjanje, predstavlja predmet od posebnog interesa, pošto za razliku od stajnjaka, ne može da se prerađuje u kompost i velika je verovatnoća da sadrži veliki broj patogena. Biološke opasnosti podrazumevaju biološke agense i/ili opasne bolesti koje putem hrane i vode mogu biti prenete na ljude u koje spadaju: *Salmonella*, *Campylobacter*, verotoksična *Escherichia coli* (VTEC), uključujući *Escherichia coli* O157:H7, *Listeria monocytogenes*, *Toxoplasma*, *Leptospira*, *Coxiella burnetii* (Q-groznic), *Brucella*, *Mycobacterium* (tuberculosis), *Yersinia enterocolitica*, prioni (BSE agens, itd.), i paraziti kao što su *Taenia solium*, *Taenia saginata* i *Trichinella spiralis*.

Voda predstavlja važan put prenosa prouzročivača zaraznih bolesti ljudi i životinja. Patogeni mikroorganizmi dospevaju u vodu preko zaraženih životinja, klanica, objekata za obradu i preradu mesa, mlekara, osočnih jama i dr. Kako voda ne predstavlja podesnu sredinu za održavanje patogenih mikroorganizama, oni u njoj opstaju izuzetno, samo ukoliko postoje povoljni uslovi, odgovarajuća T i pH sredina, prisustvo organskih materija i dr. Brojne su bakterije koje se mogu održati u vodi i predstavljaju važan epizootiološki činilac. Voda ima posebnu ulogu u širenju salmonela. Za razliku od bakterija virusi se ne razmnožavaju u vodi, posledica su sekundarne kontaminacije, ali se mogu naći u otpadnim vodama i veoma su otporni, kao što je koksaki virus, koji na taj način kruži u životnoj sredini. Mere koje se primenjuju za smanjenje rizika od zoonoza moraju biti praktične, ekonomski prihvatljive i fleksibilne. Razlozi za očuvanje biodiverziteta su brojni, opstanak života, održavanje ekološke ravnoteže, obezbeđenje bezbedne hrane, očuvanje zdravlja životinja i ljudi i druge.

Ključne reči: *farme, biološke opasnosti, epidemiologija*